

Jak mašinky naučily povelku houkat

S Přednostovými pohádkami den U Kolejí příjemně ubíhal. Nicméně – každá pohádka jednou skončí. Sluníčko se začalo přesouvat k západu a nastal čas se rozloučit.

„Dobře mi tu s vámi bylo“, řekl Borůvce i jejímu pánovi. Podíval se na hodinky, mrkl na tabuli s odjezdy vlaků, která visela v Borůvčině vagónu a dodal: „Za chvíli mi to jede. Nu, mějte se tu krásně.“

Povzdechl, pokrčil rameny, zasalutoval a vydal se k vrátkům. Dorazil k nim zrovna ve chvíli, kdy se na přejezdu rozezněl zvonek výstražníku. Přednosta zůstal stát, s rukou položenou na klíce.

Kolem muzea prosvištěla lokomotiva Bardotka, zahoukala na pozdrav a se zasyčením zastavila na zastávce. Přednosta nic. Ani se nepohnul.

Z Bardotky vykoukl strojvedoucí a tázavě se podíval směrem k muzeu. Přednosta spustil ruku z kliky, udělal krok vzad a strojvedoucímu zasalutoval. Ten pochopil. Přiložil špičky prstů ke strojvůdcovské čepici, chápavě se usmál a zmizel v kabině lokomotivy. Bardotka se rozjela.

Borůvčin pán zůstal stát s otevřenou pusou. Borůvka pusu otevřít nedokázala, byt' se snažila sebevíc. Tak alespoň pootevřela dvířka kabinky. To už šlo lépe. Zkrátka tam oba stáli jako opaření a dívali se střídavě na vracejícího se Přednostu a střídavě na vzdalující se Bardotku.

První se vzpamatoval Borůvčin pán. Zavřel mašince dvířka, aby ji tím překvapením ještě nevypadla a obrátil se na Přednostu: „Copak se stalo? Něco jste snad zapomněl?“ „Popravdě, nějak se mi odsud nechce“, pokrčil Přednosta rameny a podrbl se za uchem, až se mu červená čapka svezla do čela. Oběma rukama si ji narovnal, mrkl na Borůvku a obrátil se na jejího pána: „Nešlo by – víte, nemám kam spěchat – zkrátka nešlo by třeba, že bych se u vás nějaký čas zdržel?“

Borůvčin pán se zamyslel, založil si ruce na prsou a znovu pohlédl na Přednostu. „Proč ne?“ zasmál se, „alespoň tu budeme mít veselo. V domě je místa dost.“ „Kdepak v domě“, zavrtěl hlavou Přednosta a ukázal hlavou na služební vagónek, „tady je to pro mě tak akorát. Staré časy jsou zkrátka staré časy“, dodal a zmizel ve vagónu.

Borůvčin pán pohlédl na stále ještě překvapenou lokomotivu a rozesmál se: „Myslím, že si s ním ještě užijeme, co říkáš?“

Nemýlil se.

Za okamžik vykoukl nový podnájemník z otevřených dvířek, tentokrát již bez červené čapky a s kulatými brýlemi na nose, a v ruce držel starou trubku povelku, kterou kdysi používali vlakvedoucí.

„Hele co jsem našel“, zahalekal a vysoukal se z vagónu.

„Vidím. Trubku“, odvětil suše Borůvčin pán, „jen jí zase nezapomeňte vrátit na místo“.

„Nezapomenu, nezapomenu“, horlivě přikyvoval Přednosta, až se mu brýle málem sklouzly z nosu, „víte, že umí vyprávět?“

„Umí houkat“, zamumlal pán, „nikdy jsem jí vyprávět neslyšel.“

„Jóó?“ nedal se Přednosta a upravoval si brýle, „tak schválně poslouvejte.“

Přiložil povelku k ústům a zhluboka do ní foukl.

Ozvalo se hlasité zatroubení, takové, jaké vydávají parní lokomotivy. A trubka povelka začala vyprávět Přednostovým hlasem.

Je to už moc dávno, kdy po tratích jezdily parní lokomotivy. Každá z nich měla svého strojvedoucího, který ji řídil a také vlakvedoucího.

Vlakvedoucí na nádražích vždy kontroloval, zda jsou všichni cestující na svých místech a po očku sledoval pana výpravčího. Jakmile byl čas k odjezdu, mávl výpravčí zelenou výpravkou směrem k vlakvedoucímu. Ten zavřel dvířka vagónů, přiložil k ústům trubku povelku a hlasité zatroubil. To byl pokyn strojvedoucímu k odjezdu. Tady vidíte, že bez trubky povelky by se žádná lokomotiva z nádraží rozjet nemohla, tak byla ta trumpetka důležitá.

Tohle věděl i vlakvedoucí František. Však si svojí povelky náležitě považoval. Vypadala skoro jako zlatá a jak uměla houkat – jako ty nejsilnější parní lokomotivy. František ji nosil zavěšenou na řemínku, aby byla pěkně po ruce.

Co se ale nestalo.

Jednoho dne vystoupil po vysokých schůdkách do kabiny parní lokomotivy Nohaté. Jak už je z jejího názvu patrné, Nohatá byla opravdu nohatá – měla vysoká kola, do její kabiny to byla o to delší cesta a František po ní stoupal za strojvedoucím Vendelínem. Měl pro něj chléb se škvarkami, který Venda zapomněl v depu. Taková lahůdka. To by byl Vendelín bez svačiny a hladový strojvůdce je mrzutý strojvůdce a to končí všechna legrace.

To všechno František věděl a spěchal po schůdkách i s voňavou lahůdkou. Jenomže – nějak se nahoře u kabinky zachytil řemínkem, na kterém visela trumpetka a jak se tak otočil, že sleze dolů, řemínek se přetrhl a trubka povelka spadla z té výšky rovnou na kamenitou zem. BÁC! To byla rána!

Povelka se tak polekala, že úplně zapomněla, jak se houká.

František ji zvedl ze země, trochu oprášil, mrkl na výpravčího, který zvedl výpravku k volné jízdě, zkontroloval vagóny, přiložil trumpetku k ústům a ... nic. Povelka nevydala ani hlásku.

„To je nadělení“, chytíl se František za hlavu a zamával porouchanou trubicí na strojevedoucího vykloněného z okýnka. Ten pochopil a rozjel lokomotivu, tentokrát zkrátka bez hlasitého povelu.

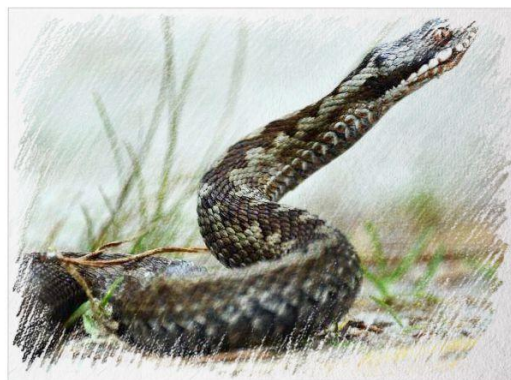
**Nějak to ten den dokroutili a navečer položil František trumpetku na stůl v depu. Taková škoda. Nedá se nic dělat, bude muset požádat o vydání trumpetky nové.
I šel smutně vypisovat žádost o novou povelku do kanceláře.**

Povelka osaměla. Nešťastně se rozhlížela po budově. Na kolejích stála řada lokomotiv, jedna mašinka vedle druhé. Nechtělo se jí se s nimi rozloučit. Kdyby si alespoň vzpomněla, jak se houká, to by jí zachránilo.

**Nadechla se a hlasitě vydechla.
Ozvalo se: „Sssssss“.**

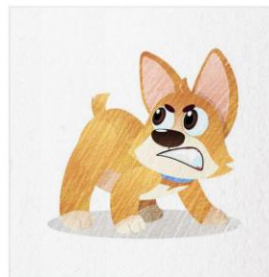
Kolem otevřených dveří depa se v trávě plazila zmije. Uslyšela povelku a zvedla typickou trojúhelníkovou hlavu: „Cccco sssyčččííššš? Ccccopak jsssi zzzzmije?“ a rychle se odplazila mezi kameny.

**Trubka se zamyslela. Jak to jen bylo?
Nadechla se a zkusila to jinak: „Bzzzzzz“.
Moucha, která seděla na rohu stolu a pozorovala povelčino snažení jen nechápavě zavrtěla černou hlavou a odletěla ven.**

**Přednosta po očku sledoval své posluchače.
Dívali se na trubku v jeho ruce a ani nedutali.
„Samozřejmě, že se povelka nechtěla jen tak vzdát“, pokračoval ve vyprávění, „znovu se nadechla a tentokrát spustila – vrrrrr“.**

**Psí hlídači, kteří do té doby leželi u pánových nohou, zvedli hlavy a vydali úplně stejný zvuk, jako Přednosta.
Borůvčin pán se zasmál, poplácal je po hřbetě a povzbuzoval Přednostu: „A jak to s trubicí dopadlo? Vzpomněla si?“.**

„Povelka hned slyšela, že se ani tentokrát netrefila“, pokračoval Přednosta, „ze všech sil se snažila rozpomenout. Inu, třeba to bylo takhle, zkusila to počtvrté – kykyrykýýý!“ zakokrhla Přednosta z plných plic a vyvalil oči.

Borůvka vyprskla a její pán odvrátil hlavu a snažil se ztlumit smích při pohledu na Přednostův urputný výraz.

Ten se jen chytil za krk, trochu si odkašlal a vyprávěl dál.

Nešťastné trumpetce bylo do pláče. Ne a ne si vzpomenout. Co teď? Zítra ji jistojistě vyhodí.

Mašinky, které stály v depu, pozorovaly povelčino snažení. „Ty zapomětlivá“, řekla jedna z nich, „jsi přece povelka a dáváš povel nám, mašinkám, abychom mohly jet. Musíš mluvit naší řečí“.

Lokomotivy naráz spustily: „Húúúúúúúú“. A ještě jednou: „Húúúúúúúú“.

**„Ano, už si vzpomínám!“, vykřikla šťastně trumpetka, „To je ten správný zvuk!“
Odkočala si, zhluboka se nadechla a zatroubila: „Húúúúúúúú“.**

Povelčino troubení se neslo až do Františkovy kanceláře. Zastavilo vlakvedoucího přímo uprostřed psaní žádosti o novou trubku.

**Vyskočil a pospíchal do depa. Nezdálo se mu to?
Popadl svou povelku a přiložil k ústům: „Húúúúúúúú“.**

**„Tys mi dala“, usmál se ulehčeně, „raději na tebe budu dávat lepší pozor“.
I povelka se usmála. Věděla, že kdyby opět zapomněla, mašinky jí ten správný zvuk jistě připomenou.**

Přednosta skončil své vyprávění. „Raději vrátím trubku zpátky na místo“, řekla a opatrně se i s povelkou vracel do vagonu.

Borůvčin pán se otočil a odcházal do domku. „Dobrou noc!“, zavolal směrem k Borůvce.

„Húúúúúú húúúúúú“, ozvalo se z vagonu.